

พฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร
พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2

**People's Behavior in Decision Making in elect Members of the House of
Representatives's B.E. 2562 in Khon Kaen Province Constituency 2**

ทรงพล โชติกเวชกุล,

สุรพล พรหมกุล และ สมควร นามสีฐาน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Songphon Choutikavatchagul,

Suraphon Promgun and Somkhuan Namseethan

Mahachulalongkornrajavidyalaya University KhonKaen Campus, Thailand

Corresponding Author, E-mail: samrong.sea@mcu.ac.th

*****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 ตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมกับพฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 และ 4) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะพฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา มีจำนวน 399 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติไค-สแควร์ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิควิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับพฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบ ประชาชนมี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน มีพฤติกรรมในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

* วันที่รับบทความ: 14 พฤศจิกายน 2564; วันแก้ไขบทความ 13 ธันวาคม 2564; วันที่ตอบรับบทความ: 14 ธันวาคม 2564

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมกับพฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

4. ข้อเสนอแนะพฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า การสร้างความสนใจ ความกระตือรือร้นให้กับผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยผู้รับสมัครรับการเลือกตั้งต้องพัฒนาตามที่นโยบายที่เคยให้ไว้ ผู้รับสมัครรับเลือกตั้งต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถและลงพื้นที่ช่วยเหลือประชาชนตามที่ได้ให้คำมั่นสัญญาไว้ ผู้รับสมัครรับเลือกตั้งต้องมีวิสัยทัศน์ที่จะนำพาพี่น้องประชาชนให้มีความอยู่ดีกินดี มีความปลอดภัยในสังคม

คำสำคัญ: พฤติกรรม; การตัดสินใจใช้สิทธิ; ผู้แทนราษฎร

Abstracts

The objectives of this research were: 1) to study the level of people's behavior in decision-making to exercise their right to vote for members of the House of Representatives 2019 in Khon Kaen Province 2nd Constituency; 2) to compare the behaviors of the people according to their personal factors; 3) to study relationship between social factors and people's behavior in decision-making to exercise the right to vote for the aforesaid members; 4) to study the recommendations of people's behavior in decision-making to vote for the members of the House of Representatives. The sample group used in the study consisted of 399 people and 8 key informants. The tools used were questionnaires and interview forms. The statistics used to analyze the data were: Frequency, Percentage, Standard Deviation, and Chi-Square Statistics. For the qualitative research, the data were analyzed using contextual content analysis techniques.

The research results were as follows:

1) The level of people's behavior in deciding to exercise the right to vote for members of the House of Representatives 2019 in Khon Kaen Province Constituency 2 as a whole was at a high level.

2) Comparison results of people's gender, age, education level, occupation, monthly income revealed that their behavior in decision-making to exercise their right to vote for members of the House of Representatives 2019 in Khon Kaen Province, 2nd constituency was indifferent. This is not in accordance with the hypothesis set.

3) The relationship between social factors and people's behavior in deciding to exercise their right to vote for members of the House of Representatives 2019 in Khon Kaen Province, 2nd Constituency 2, had a statistically significant relationship at the 0.05 level.

4) Recommendations on people's behavior in deciding to exercise the right to vote for members of the House of Representatives are to create interest and enthusiasm for voters by the way that the candidates must develop the country in accordance with the policies previously provided; candidates must be competent and work on-site to support the people as they have promised; candidates must have a vision that will lead the people to gain well-being and safe in society.

Keyword: People's Behavior; Decision Making in elect Members; Representatives's.

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475 ซึ่งการปกครองในระบบประชาธิปไตยนั้น เป็นการปกครองของประชาชนโดยประชาชน และเพื่อประชาชนการปกครองในระบอบประชาธิปไตย คือ การปกครองที่อำนาจสูงสุดเป็นของประชาชนประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ แต่ในทางปฏิบัติเป็นไปได้ที่ประชาชนทุกคน จะทำหน้าที่เป็นผู้ปกครองตนเองโดยตรง จึงต้องใช้ระบบตัวแทน โดยให้ประชาชนเลือกตั้งผู้แทนไปทำหน้าที่แทนตนเองแบบมีเงื่อนไขในระยะเวลาคราวละสี่ปี หากหากปฏิบัติหน้าที่ไม่ดีขาดประสิทธิภาพ ก็จะเลือกคนอื่นที่ดีกว่าในครั้งต่อไป ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตย ยึดหลักการสำคัญ 6 ประการ 1) หลักอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชนและการมีส่วนร่วมในการปกครองของประชาชน หมายความว่า อำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศเป็นของปวงชน การปกครองต้องเป็นของประชาชน และเพื่อประชาชน 2) หลักเสียงข้างมากแต่คุ้มครองเสียงข้างน้อย หมายความว่า การตัดสินใจนโยบายสำคัญยึดถือเสียงข้างมากของส่วนใหญ่เป็นหลัก แต่ทั้งนี้ก็เพื่อคุ้มครองสิทธิของเสียงข้างน้อย 3) หลักการปกครองโดยกฎหมาย หมายความว่า ประชาชนทุกคนต้องอาศัยกฎหมายเป็นเครื่องมือในการคุ้มครอง โดยที่ทุกคนได้รัความยุติธรรมภายใต้กฎหมายเดียวกัน 4) หลักสิทธิและเสรีภาพ คือประชาชนได้รับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ 5) หลักความเท่าเทียมกัน ถือว่าประชาชนทุกคนมีความเท่าเทียมกันในทุกโอกาส ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่แบ่งแยกเพศ ผิวดำ ศาสนา ขนชั้น เรียกว่าไม่ลำเอียงเลือกที่รักมักที่ชัง 6) หลักเหตุผล คือการฟังเหตุผลของกันและกัน เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น

รัฐธรรมนูญพุทธศักราช 2560 มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการเมืองไว้อย่างชัดเจนว่า ให้นับการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมมากกว่าที่จะเป็นประชาธิปไตยแบบตัวแทน นั้นหมายความว่า กำหนดให้ประชาชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองในทุกขั้นตอน เช่น กำหนดให้การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของประชาชน การที่ประชาชนมีสิทธิในการเสนอร่างกฎหมาย การเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถลงประชามติและทำประชามติได้และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิลงนามเพื่อถอดถอนบุคลากรระดับสูง รวมถึงเน้นการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (จักษ์พันธ์ ชูเพชร, 2549 : 359-360) เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงบทบาททางการเมืองของตน สามารถเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อการแก้ไขปัญหา และสร้างสรรค์ประโยชน์แก่สังคมของตน ซึ่งรัฐธรรมนูญพุทธศักราช 2560 ได้กำหนดบทบาทของประชาชนเกี่ยวกับการเมืองซึ่งสะท้อนเหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นใน ปัจจุบันได้อย่างชัดเจนที่ว่า มาตรา 44 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ มาตรา 45 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการรวมกันจัดตั้งพรรคการเมืองตามวิถีทางการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามที่กฎหมายบัญญัติ (ราชกิจจานุเบกษา, 2550 : 115) มาตรา 164 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคน มีสิทธิเข้าชื่อ ร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อมีมติให้ถอดถอนบุคคล

ออกจากตำแหน่งได้มาตรา 165 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งย่อมมีสิทธิออกเสียงประชามติ รวมถึงยังมีการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ส่วนท้องถิ่นโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับท้องถิ่นมากขึ้น ดัง มาตรา 287 ประชาชนในท้องถิ่นมีสิทธิมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีวิธีการให้ประชาชนมีส่วนร่วมดังกล่าวได้ด้วย จะเห็นได้อย่างชัดเจนก่อนการเลือกตั้งแทบทุกครั้ง นั่นก็คือ การซื้อเสียง จนกลายเป็น ค่านิยมที่ผิด ๆ ของประชาชนไปโดยปริยาย ซึ่งก่อนการเลือกตั้งมักจะได้ยินคำพูดที่ว่า “เงินไม่มา กาไม่เป็น” ซึ่งโดยทั่วไปไม่ว่าในกรุงเทพมหานครหรือต่างจังหวัด สิ่งเหล่านี้จะเป็นบทสรุปของประชาธิปไตยแบบไทย ๆ หรือไม่ไม่มีใครคาดการณได้ถึงอย่างไรทั้งปัจจัยด้านการศึกษา ด้านบทบาทของผู้นำทั้งปัจจัยด้านเงิน ย่อมไม่ใช่สิ่งชี้ขาดถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนน้อยหรือมากได้แต่ยังพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร ยังมีประเด็นด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ด้านนโยบายของผู้สมัคร ด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทนของผู้สมัคร ด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และถวิลวดี บุรีกุล, 2548 : 66)

รูปแบบและวิธีการรณรงค์หาเสียงของนักการเมืองที่แข่งขันกันนำเสนอนโยบาย ต่อ (ประชานิยม) ประชาชนอย่างเอาจริงเอาจังว่าการเลือกตั้งครั้งก่อน ๆ ตลอดจนบทบาทของสถาบันทางการเมืองต่าง ๆ เช่น ทหาร ศาลยุติธรรม องค์กรที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง และกลุ่มองค์กรภาคประชาชน เป็นต้น ที่มี/ส่วนอย่างน่าสนใจในการกำหนดหรือมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางการเมืองของนักการเมืองและพฤติกรรมการใช้สิทธิลงคะแนนของประชาชนในการเลือกตั้งครั้งนี้ การศึกษาเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมือง จึงนับว่ายังมีความสำคัญอยู่มากต่อการทำความเข้าใจ (โดยเฉพาะพฤติกรรมทางการเมือง) เกี่ยวกับ “การเมืองเรื่องการเลือกตั้งของไทย” (เอนก เหล่าธรรมทัศน์, 2543 : 235)

ยิ่งกว่านั้น การได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ถูกต้อง ครบคลุมและครบถ้วนนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจทางการเมือง และการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน ดังนั้น การศึกษาวิจัยหลายชิ้นจึงมีข้อเสนอแนะให้สื่อมวลชนเข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมประชาธิปไตย โดยการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและเป็นกลาง ดังที่นักศึกษาสถาบันพระปกเกล้าได้นำเสนอความต้องการของประชาชนที่มีต่อบทบาทของหนังสือพิมพ์จากการศึกษาวิจัย “ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการเลือกตั้งระบอบประชาธิปไตยศึกษากรณีการเลือก : ตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 6 มกราคม 2544” ว่า ประชาชนต้องการให้หนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวสารระหว่างที่มีการหาเสียงเลือกตั้งโดยเน้นการรณรงค์การไปใช้สิทธิ โดยประชาชนสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอ สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ไปใช้สิทธิถึงผลดีที่ทุก ๆ คนได้มีส่วนเลือกคนดีเป็นเข้าไปทำงานพัฒนาประเทศต่อไป นอกจากนี้ในด้านเนื้อหาของข่าวสารหนังสือพิมพ์ควรนำเสนอข่าวที่เป็นความจริงเพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เพื่อสามารถนำข้อมูลต่าง ๆ มาพิจารณาตัดสินใจในการเลือกตั้งได้ (เรืองชัย ทรัพย์นิรันดร์, 2544 : 2) อย่างไรก็ตาม ถือเป็นเรื่องยากที่จะมีกฎหมายหรือกรอบกติกาที่สมบูรณ์แบบ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปแบบ วิธีการ และข้อกำหนดในการเลือกตั้งจึงเป็น

เรื่องปกติ ทำให้การศึกษาถึงอิทธิพลของปัจจัยในแง่กฎหมายและกรอบกติกาสถาบันของการเลือกตั้งต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งยังมีประเด็นที่สมควรพิจารณาเพิ่มเติมอีกมาก (ฐปนรรต พรหมอินทร์, 2545 : 65)

จังหวัดขอนแก่นเป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่มีการแข่งขันทางการเมืองค่อนข้างสูง และมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 10 คน มากเป็นลำดับต้น ๆ ของประเทศไทย และการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป พ.ศ. 2554 เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 จังหวัดขอนแก่น พบว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่สังกัดพรรคเพื่อไทยสามารถเอาชนะการเลือกตั้งทั้ง 10 เขตเลือกตั้ง ในขณะที่เขตเลือกตั้งที่ 2 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 134,831คน ออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวน 106,631 คน บัตรดี 98,663 คน บัตรเสีย 4,117 บัตร บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน 3,851 บัตร ผู้ชนะการเลือกตั้ง คือ นายภูมิ สารผล จากพรรคเพื่อไทย ต่อมาการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป พ.ศ. 2557 เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 จังหวัดขอนแก่น พบว่า เขตเลือกตั้งที่ 2 ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่สังกัดพรรคเพื่อไทยสามารถเอาชนะการเลือกตั้งได้เช่นเคย ต่อมาเมื่อวันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2557 ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยมีมติ 6 ต่อ 3 เสียง ให้การเลือกตั้งเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 เป็นโมฆะ เป็นเหตุให้รัฐบาลและกกต.ปรึกษาหารือกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ ล่าสุดคือการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป พ.ศ. 2562 เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2562 เขตเลือกตั้งที่ 2 เดิมเป็นพื้นที่ของพรรคเพื่อไทย ผลปรากฏว่า นางอรอนงค์ สารผล ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่สังกัดพรรคเพื่อไทยแพ้การเลือกตั้งในครั้งนี้ให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งที่สังกัดพรรคพลังประชารัฐ คือ นายวัฒนา ช่างเหลา ซึ่งการเลือกตั้งครั้งล่าสุดเป็นปรากฏการณ์ทางการเมืองของการเลือกตั้งเขตที่ 2 จังหวัดขอนแก่น ที่เป็นเคยเป็นฐานเสียงของพรรคเพื่อไทยมายาวนานแต่ครั้งนี้นักแพ้การเลือกตั้งให้กับพรรคพลังประชารัฐ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจทำการศึกษาพฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 ว่าเป็นอย่างไรและมีปัจจัยอะไรมีผลต่อพฤติกรรมของประชาชนในการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งนี้ ซึ่งผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางการในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 ที่จะมีขึ้นในอนาคตอันใกล้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมพฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 ตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมกับพฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2
4. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะพฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ระเบียบวิธีวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant)

โดยมีวิธีการศึกษาใน 3 ลักษณะ ได้แก่

1. การศึกษาวิจัยในเชิงเอกสาร (Documentary Research) เพื่อค้นหาข้อมูล แนวคิดและทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องครอบคลุมเนื้อหาสาระที่สำคัญตามลำดับเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2
2. การศึกษาวิจัยในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ศึกษาความคิดเห็นจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือเพื่อทราบถึงพฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2
3. การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์ (Interview)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัยในเชิงปริมาณ ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากฐานการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่น โดยประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งเขตที่ 2 ณ ปี พ.ศ. 2562 จำนวน 181,897 คนโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

- เมื่อ
- n คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
  - N คือ ขนาดประชากร
  - E คือ คลาดคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

แทนสูตร

$$N = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$
$$N = \frac{181,897}{1 + 181,897(0.05)^2}$$
$$= \frac{181,897}{1 + 454.74}$$
$$= \frac{181,897}{455.74}$$
$$= 399.12$$
$$= 399 \text{ คน}$$

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 399 คน

กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากประชากร ที่เป็นประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 181,897 คน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 399 คน

กลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยนี้ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรทาร์ยามาเนได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 399 คนโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามระดับชั้น และการสุ่มอย่างง่าย (Sample randomsampling) ดังตารางที่ 3.1

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 ด้วยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ตัวแทนของพรรคการเมือง จำนวน 3 คน ตัวแทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน ตัวแทนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 2 คน ตัวแทนประชาชน จำนวน 2 คน รวมเป็น 8 คน จากกลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง พฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 งานวิจัยฉบับนี้ ใช้เครื่องมือในการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยประกอบด้วย

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร หนังสือ แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 โดยแบ่งออกเป็นมีเนื้อหาประกอบ 4 ส่วนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน โดยเป็นลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบปลายปิดที่มีตัวเลือกให้เลือกตอบ (Check list) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 ตามปัจจัยทางสังคม และข้อคำถาม เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวนแบ่งออกเป็น 4 ด้าน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

สำหรับแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ในแต่ละข้อเป็นชนิดมาตรวัดแบบรวมคะแนน (Summated Rating Scale) ของ เรนซิส ลิเคิร์ท หรือเรียกว่า มาตรวัดแบบลิเคิร์ท (Likert type) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อ ดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
มาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

2) แบบสัมภาษณ์ (Interview)

ผู้วิจัยได้ศึกษาตามกรอบแนวคิดของ “พฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2” ดังนี้

1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

3) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์

4) สร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อนำมาวิเคราะห์

4. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการวิจัย

1. กำหนดเนื้อหาของแบบสอบถาม ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยการศึกษาข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดตัวแปรการวิจัยและเนื้อหาของแบบสอบถาม

2. ร่างเครื่องมือการวิจัยแบบสอบถาม ตามประเด็นที่กำหนดให้ครอบคลุมทุกตอน

3. นำเครื่องมือการวิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

4. แก้ไขเครื่องมือการวิจัยตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

5. ปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยและจัดทำเครื่องมือการวิจัยฉบับสมบูรณ์

การตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นสำหรับกรวิจัยไปทำการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ 2 ส่วนคือ ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ดังนี้

1. ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) โดยการนำร่างแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปเรียนปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการศึกษา จำนวน 5 รูป/ท่าน

โดยนำค่าที่ได้มาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index Of Concordance : IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = (\sum R)/N$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index Of Concordance : IOC)

R หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญและให้คะแนนดังนี้

1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การเตรียมการก่อนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือขออนุญาตเข้าทำการศึกษาวิจัยจากศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ถึงกลุ่มตัวอย่างเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

2. แจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง รวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างให้ได้ครบตามจำนวน 399 ชุด

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลทุกฉบับหลังจากที่กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามเสร็จแล้ว

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้นำข้อมูลที่ได้นำมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแล้วจึงได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยคำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามสถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล คือวิธีการแจกแจงความถี่ (Frequencies) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ระดับการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 พฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 ใช้ค่า F-test (One-way ANOVA) ในการเปรียบเทียบตัวแปรที่มีค่ามากกว่า 3 กลุ่มขึ้นไป

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะเพิ่มตาราคาความถี่ด้านในพฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 โดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ (Frequencies)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 399 คน จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

โดยจำแนกตามเพศส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 212 คน (ร้อยละ 53.13) เพศชายจำนวน 187 คน (ร้อยละ 46.87) จำแนกตามอายุส่วนใหญ่อายุ 26 - 35 ปี จำนวน 97 คน (ร้อยละ 24.31) รองลงมา อายุ 36-45 ปี จำนวน 84 (ร้อยละ 21.00) และอายุ 46-55 ปี จำนวน 65 คน (ร้อยละ 16.29) ตามลำดับ จำแนกตามระดับการศึกษาส่วนใหญ่ระดับปริญญาตรี จำนวน 113 คน (ร้อยละ 28.32) รองลงมา ระดับอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 96 คน (ร้อยละ 24.06) และระดับมัธยมศึกษาจำนวน 83 คน (ร้อยละ 20.80) ตามลำดับ จำแนกตามอาชีพ เกษตรกร จำนวน 107 คน (ร้อยละ 26.81) รองลงมา ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 57 คน (ร้อยละ 14.28) และข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 51 คน (ร้อยละ 12.78) ตามลำดับ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ไม่เกิน 10,000 จำนวน 235 คน (ร้อยละ 58.90) รองลงมา 10,001 - 20,000 จำนวน 74 คน (ร้อยละ 18.55) และ 20,001 - 30,000 จำนวน 61 คน (ร้อยละ 15.29) ตามลำดับ

2. ระดับพฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2

โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก คือด้านเหตุผลเลือกพรรค ($\bar{X}=4.06$) ด้านการลงคะแนนเลือกตั้ง ($\bar{X}=3.95$) ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ($\bar{X}=3.73$) ด้านเหตุผลเลือกตัวบุคคล ($\bar{X}=3.57$) และด้านระยะเวลาการตัดสินใจเลือกตั้ง ($\bar{X}=3.21$) ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 ตามปัจจัยส่วนบุคคล

(1) ประชาชนมีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

(2) ประชาชนมีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

(3) ประชาชนมีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

(4) ประชาชนมีอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

(5) ประชาชนมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีพฤติกรรมในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

(6) ปัจจัยทางสังคมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. แนวทางข้อเสนอแนะพฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง การใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพราะอยากได้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 ที่ดีและควรมีการรณรงค์ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเห็นความสำคัญของการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั้งในระดับชาติ

ด้านการลงคะแนนเลือกตั้ง ผู้รับสมัครรับเลือกตั้งเป็นคนที่ซื่อสัตย์ สุจริตต่อ ประชาชนและสังคมและควรมีการให้ความรู้กับผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งในเรื่องของสิทธิทางการเมืองของประชาชนและด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การเลือกตั้ง

ด้านระยะเวลาการตัดสินใจเลือกตั้ง การตัดสินใจเลือกตั้งผู้สมัครตัดสินใจเมื่อดูจากผลงานของผู้สมัคร และควรจัดให้มีการแนะนำตัวของผู้สมัครโดยให้สามารถแสดงความคิดเห็นและวิสัยทัศน์ของผู้สมัครเอง ห้ามโจมตีผู้สมัครคนอื่น ๆ เพื่อให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีข้อมูลในการตัดสินใจเลือกตั้ง

ด้านเหตุผลเลือกตัวบุคคล ผู้สมัครจะต้องเป็นผู้ที่มีอัธยาศัยดีจริงใจต่อสังคมชุมชนผู้สมัครเป็นผู้ที่ช่วยเหลือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและชุมชนและเป็นเสมือนญาติพี่น้อง

ด้านเหตุผลเลือกพรรค พรรคที่มีนโยบายที่ดีต่อประชาชนและเป็นการต่อสู้ในแนวทางประชาธิปไตย เป็นพรรคการเมืองที่มีผลงานดีในอดีตที่ผ่านมา ที่ขึ้นชอบหัวหน้าพรรคมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง และเป็นพรรคการเมืองของคนรุ่นใหม่เป็นพรรคการเมืองขนาดใหญ่ เป็นพรรคการเมืองที่มีชื่อเสียงและเป็นพรรคที่เคยเป็นรัฐบาลมาก่อน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเกี่ยวกับ “พฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2” พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพล พรหมกุล ได้ทำการศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2557 : ศึกษากรณีจังหวัดขอนแก่น” ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วน

ร่วมในการใช้สิทธิเลือกตั้ง เพราะเป็นหน้าที่ของตน เมื่อพิจารณาผลการวิจัยในแต่ละด้านสามารถนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

1. พฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2

(1) ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง

จากผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.73 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ การใช้สิทธิเลือกตั้งเพราะชอบนโยบายพรรคการหาเสียงของผู้สมัคร การใช้สิทธิเลือกตั้งเพราะอยากได้ผู้สมัครคนนั้น ๆ เป็นผู้แทน การใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุกูล ชื่นพัก และคณะ (2561 : ก) ได้ทำการศึกษา “พฤติกรรมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีต่อการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยในตำบลเขาพระ อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา” ผลการวิจัย พบว่า ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งและด้านระยะเวลาการตัดสินใจเลือกตั้งโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก

ด้านการลงคะแนนเลือกตั้ง

จากผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.95 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ นโยบายการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นที่ยอมรับของสังคม หัวคะแนนของผู้สมัครรับเลือกตั้งแนะนำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ณรงค์ เมืองโสภาน (2550 : ก) ของ “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรณีศึกษา จังหวัดปทุมธานี” ผลการวิจัย พบว่า ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ในระดับไม่แน่ใจ แยกตามรายด้าน ดังนี้ (1) ด้านผู้สมัครและพรรคการเมือง ประชาชนมีทัศนคติอยู่ในระดับเห็นด้วย (2) ด้านวิธีการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ประชาชนมีทัศนคติอยู่ในระดับเห็นด้วย (3) ด้านพฤติกรรมในการเลือกตั้ง ไม่แตกต่างกัน

ด้านระยะเวลาการตัดสินใจเลือกตั้ง

จากผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.21 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การตัดสินใจเลือกตั้งผู้สมัครก่อนวันเลือกตั้ง 2-3 วัน หรือ มากกว่านั้น การตัดสินใจเลือกตั้งผู้สมัครเพราะสมาชิกในครอบครัว การตัดสินใจเลือกตั้งผู้สมัครเพราะนโยบายในการหาเสียง ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุกูล ชื่นพัก และคณะ (2561 : ก)

ได้ทำการศึกษา “พฤติกรรมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีต่อการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยในตำบลเขาพระ อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา” ผลการวิจัย พบว่า ด้านระยะเวลาการตัดสินใจเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก

ด้านเหตุผลเลือกตัวบุคคล

จากผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.57 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องจากหน่วยงานต่าง ๆ ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้มีประสบการณ์ทางการด้านเมือง และผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นคนที่ซื่อสัตย์สุจริตต่อประชาชนและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกชาติ แจ่มอัน (2546 : ก) ได้ทำการศึกษา “พฤติกรรมการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี : ศึกษากรณีอำเภอนันทนิคม จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยทางสังคม ซึ่งได้แก่ สื่อประชาสัมพันธ์ และปัจจัยทางการเมือง ได้แก่ คุณลักษณะของผู้สมัคร คุณลักษณะของหัวหน้าคะแนนและคุณลักษณะของ พรรคการเมือง มีความสัมพันธ์กับการพฤติกรรมไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ด้านเหตุผลเลือกพรรค

จากผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.57 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้เป็นพรรคการเมืองที่เคยเป็นรัฐบาลมาก่อน เป็นพรรคการเมืองของคนรุ่นใหม่ และชอบหัวหน้าพรรคซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ธิดารัตน์ ขวรัตน์สกุลกิจ (2559 : ก) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: ศึกษากรณีประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ ด้านเหตุผลเลือกพรรคการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ปัจจัยทางสังคม

จากผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.57 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ข้อที่ 2 โทรทัศน์ รองลงมาข้อที่ 4 สื่อออนไลน์ และข้อที่ 3 ป้ายโฆษณา/แผ่นพับ/ใบปลิว ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจพร อาจวิชัย (2558 : ก) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม : ศึกษากรณีการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557” ผลการวิจัย พบว่า มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมาก ทั้ง 5 ด้าน โดยมีพฤติกรรมมารับสื่ออยู่ในระดับมากใน จำนวน 3 ประเภท ได้แก่ สื่อโซเชียลเน็ตเวิร์ค รองลงมาคือ

เว็บไซต์ทั่วไป และสื่อโทรทัศน์ตามลำดับ และมีพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อยในจำนวน 3 ประเภทได้แก่ สื่อวิทยุ รองลงมาคือ สื่อหนังสือพิมพ์ และสื่อนิตยสาร ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 ตามปัจจัยส่วนบุคคล

(1) เพศ

ประชาชนมีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ เบญจพร อาจิวชัย (2558 : ก) ได้ทำการศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม : ศึกษากรณีการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557” ผลการศึกษาพบว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสอดคล้องกับ ไพบุลย์ บุตรเลียบ (2556 : ก) ได้ทำการศึกษา “ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดสมุทรสาคร : ศึกษาในห้วงเวลาปี 2557” ผลการศึกษาพบว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดสมุทรสาคร และสอดคล้องกับ อิทธิณณัฐ หงส์ชูเวช (2556 : ก) ได้ทำการศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณีประชาชนกรุงเทพมหานครในการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557” ผลการศึกษาพบว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกรุงเทพมหานคร และสอดคล้องกับ ปิยะรัตน์ สนั่นแจ้ง (2561 : ก) ได้ทำการศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณีประชาชนกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562” ผลการศึกษาพบว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนชาวกรุงเทพมหานครซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และไม่สอดคล้องกับ เอกชาติ แจ่มอัน (2546 : ก) ได้ทำการศึกษา “พฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี : ศึกษากรณีอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี” ผลการศึกษา เพศ มีความสัมพันธ์กับการพฤติกรรมไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และไม่สอดคล้องกับ ณรงค์ เมืองโสภา (2550 : ก) ได้ทำการศึกษา “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรณีศึกษา จังหวัดปทุมธานี” ผลการศึกษา พบว่า เพศ ที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่แตกต่างกัน

(2) อายุ

ประชาชนมีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีเพศอายุต่างกัน มีพฤติกรรมในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับ เบญจพร อางวิชัย ได้ทำการศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม : ศึกษากรณีการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 2 และไม่สอดคล้องกับ ไพบุลย์ บุตรเลียบ (2556 : ก) ได้ทำการศึกษา “ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดสมุทรสาคร : ศึกษาในห้วงเวลาปี 2557” ผลการศึกษาพบว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดสมุทรสาคร และไม่สอดคล้องกับ อธิ์ณณัฐ หงษ์ชูเวช (2556 : ก) ได้ทำการศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณีประชาชนกรุงเทพมหานครในการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557” ผลการศึกษาพบว่า อายุ มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และไม่สอดคล้องกับ ปิยะรัตน์ สนแจ้ง (2561 : ก) ได้ทำการศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณีประชาชนกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562” ผลการศึกษาพบว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนชาวกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และไม่สอดคล้องกับ ณรงค์ เมืองโสภา (2550 : ก) ได้ทำการศึกษา “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรณีศึกษา จังหวัดปทุมธานี” ผลการศึกษา พบว่า อายุ ที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่แตกต่างกัน

(3) ระดับการศึกษา

ประชาชนมีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้ง ซึ่งไม่สอดคล้องกับ เบญจพร อางวิชัย (2558 : ก) ได้ทำการศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม : ศึกษากรณีการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557” ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและไม่สอดคล้องกับ ไพบุลย์ บุตรเลียบ (2556 : ก) ได้ทำการศึกษา “ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดสมุทรสาคร : ศึกษาในห้วงเวลาปี

2557” ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดสมุทรสาคร และไม่สอดคล้องกับ อิทธิณณัฐ หงส์ชูเวช (2556 : ก) ได้ทำการศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณีประชาชนกรุงเทพมหานครในการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557” ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และไม่สอดคล้องกับ ปิยะรัตน์ สนแจ้ (2561 : ก) ได้ทำการศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณีประชาชนกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562” ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนชาวกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และไม่สอดคล้องกับ เอกชาติ แจ่มอัน (2546 : ก) ได้ทำการศึกษา “พฤติกรรมการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี : ศึกษากรณีอำเภอพนสนิมคม จังหวัดชลบุรี” ผลการศึกษา ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการพฤติกรรมไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และไม่สอดคล้องกับ ณรงค์ เมืองโสภา (2550 : ก) ได้ทำการศึกษา “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรณีศึกษา จังหวัดปทุมธานี” ผลการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่แตกต่างกัน

(4) อาชีพ

ประชาชนมีอาชีพต่างกันมีพฤติกรรมในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับ เบญจพร อาจวิชัย (2558 : ก) ได้ทำการศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม : ศึกษากรณีการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557” ผลการศึกษาพบว่า อาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสอดคล้องกับ ปิยะรัตน์ สนแจ้ (2561 : ก) ได้ทำการศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณีประชาชนกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562” ผลการศึกษาพบว่า อาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนชาวกรุงเทพมหานครซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และไม่สอดคล้องกับ ไพบุลย์ บุตรเลียบ (2556 : ก) ได้ทำการศึกษา “ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดสมุทรสาคร : ศึกษาในห้วงเวลาปี 2557” ผลการศึกษาพบว่า อาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดสมุทรสาคร และไม่สอดคล้องกับ อิทธิณณัฐ หงส์ชูเวช

ได้ทำการศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณีประชาชนกรุงเทพมหานครในการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557” ผลการศึกษาพบว่า อาชีพ มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และไม่สอดคล้องกับ ณรงค์ เมืองโสภา (2550 : ก) ได้ทำการศึกษา “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรณีศึกษา จังหวัดปทุมธานี” ผลการศึกษา พบว่า อาชีพ มีผลทำให้ทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแตกต่างกัน

(5) รายได้ต่อเดือน

ประชาชนมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีพฤติกรรมในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีพฤติกรรมในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับ ไพบุลย์ บุตรเลียบ (2556 : ก) ได้ทำการศึกษา “ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดสมุทรสาคร : ศึกษาในทวิเวลาปี 2557” ผลการศึกษาพบว่า รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดสมุทรสาคร และสอดคล้องกับ ปิยะรัตน์ สนแจ่ม (2561 : ก) ได้ทำการศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณีประชาชนกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562” ผลการศึกษาพบว่า รายได้ต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนชาวกรุงเทพมหานครซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และไม่สอดคล้องกับ เบญจพร อางวิชัย (2558 : ก) ได้ทำการศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม : ศึกษากรณีการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557” ผลการศึกษาพบว่า รายได้ต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และไม่สอดคล้องกับ อธิธิณณ์ภูฎ์ หงส์ชูเวช (2556 : ก) ได้ทำการศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณีประชาชนกรุงเทพมหานครในการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557” ผลการศึกษาพบว่า รายได้ มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

(6) ปัจจัยทางสังคม

ปัจจัยทางสังคมของประชาชนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสื่อประชาสัมพันธ์ ด้านผู้มีอิทธิพลในชุมชน ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้ง

ที่ 2 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ เบญจพร อัจฉริยะ (2558 : ก) ได้ทำการศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดมหาสารคาม : ศึกษากรณีการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557” ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการเปิดรับสื่อมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดมหาสารคาม และสอดคล้องกับ ปิยะรัตน์ สนแจ่ม (2561 : ก) ได้ทำการศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณีประชาชนกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562” ผลการศึกษา พบว่า การเปิดรับสื่อมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนชาวกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับ เอกชาติ แจ่มอัน (2546 : ก) ได้ทำการศึกษา “พฤติกรรมการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี : ศึกษากรณีอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี” ผลการศึกษา ปัจจัยทางสังคม ซึ่งได้แก่ สื่อประชาสัมพันธ์ และปัจจัยทางการเมือง ได้แก่ คุณลักษณะของผู้สมัคร คุณลักษณะของหัวหน้าและคุณลักษณะของพรรคการเมือง มีความสัมพันธ์กับการพฤติกรรมไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ สุรพล พรหมกุล (2557 : ก) ได้ทำการศึกษา “พฤติกรรมเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2557 : ศึกษากรณีจังหวัดขอนแก่น” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทางสังคม คือ บุคคลที่มีส่วนสำคัญที่สุดที่ทำให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สื่อประชาสัมพันธ์ที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และปัจจัยทางการเมือง คือ ด้านคุณสมบัติผู้สมัคร ด้านคุณสมบัติพรรคการเมือง ด้านคุณลักษณะของหัวหน้า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2557 ในจังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2” ผู้วิจัยขอเสนอเป็นประเด็นที่ควรนำไปปรับใช้ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2” ผู้วิจัยขอเสนอเป็นประเด็นที่ควรนำไปปรับใช้ดังต่อไปนี้

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งควรส่งเสริมพฤติกรรมการเลือกตั้ง และให้ความรู้ ทั้งทางด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการลงคะแนนเลือกตั้ง ด้านระยะเวลาการตัดสินใจเลือกตั้ง เหตุผลเลือกตัวบุคคล ด้านเหตุผลเลือกพรรค อย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งควรเปิดโอกาสให้ผู้สมัครเลือกตั้ง สามารถใช้หอกระจายข่าว ประจำหมู่บ้าน ชุมชน หรือเสียงตามสาย เพื่อแนะนำตัวเองในการลงสมัครรับเลือกตั้ง

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2” ผู้วิจัยขอเสนอเป็นประเด็นที่ควรนำไปปรับใช้ ดังต่อไปนี้

ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งควรศึกษาผลการวิจัยเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูล ในการกำหนดนโยบายและวิธีการหาเสียงให้ตรงกับความต้องการของประชาชน เพื่อนำไปสู่การชนะการเลือกตั้ง

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2” ผู้วิจัยขอเสนอให้ผู้สนใจได้นำไปศึกษาวิจัยครั้งต่อไปในประเด็น ดังต่อไปนี้

ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงพื้นที่หาเสียงของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งตั้งแต่ระดับท้องถิ่น จนถึงระดับชาติ ในบริบทพื้นที่ที่แตกต่างกัน เพื่อให้เห็นพฤติกรรมการลงพื้นที่หาเสียงการเลือกตั้งที่แตกต่างกัน

ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับชาติ

เอกสารอ้างอิง

จักษ์พันธ์ ชูเพชร. (2549). *การเมืองการปกครองไทย : จากยุคสุโขทัยสู่สมัยทักษิณ*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). ปรับปรุงใหม่. ปทุมธานี: **Punch Group**.

ฐปนรรต พรหมอินทร์. (2545). *กระบวนการเลือกตั้งและปัจจัยในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสุพรรณบุรี*. รายงานวิจัย. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิจัยและพัฒนาสถาบันพระปกเกล้า.

ณรงค์ เมืองโสภา. (2550). *ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรณีศึกษา จังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,

ฉัตรรัตน์ ขวรัตน์สกุลกิจ. (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: ศึกษากรณีประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจังหวัดเชียงใหม่*. สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสื่อสารการเมือง. วิทยาลัยสื่อสารการเมือง. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกริก

- นุกูล ชื่นฟัก และคณะ. (2561). *พฤติกรรมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยในตำบลเขาพระ อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา*. ปริญญาคุชฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- บวรศักดิ์ อูวรรณโณ และถวิลวดี บุรีกุล. (2548). *ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า.
- เบญจพร อาจวิชัย. (2558). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม : ศึกษากรณีการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557*. สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาสื่อสารการเมือง. วิทยาลัยสื่อสารการเมือง: มหาวิทยาลัยเกริก.
- ปิยะรัตน์ สนแจ้. (2561). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: ศึกษากรณีประชาชนกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562*. สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาสื่อสารการเมือง. วิทยาลัยสื่อสารการเมือง: มหาวิทยาลัยเกริก.
- ไพบุลย์ บุตรเลียบ. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดสมุทรสาคร : ศึกษาในห้วงเวลาปี 2557*. สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาสื่อสารการเมือง. วิทยาลัยสื่อสารการเมือง: มหาวิทยาลัยเกริก.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2550). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550*. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 47 วันที่ 24 สิงหาคม 2550.
- เรื่องชัย ทรัพย์นรินทร์. (2544). *บทบาทการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยของหนังสือพิมพ์มติชน : ศึกษากรณีการเลือกตั้งระหว่าง พ.ศ. 2522-2544*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุรพล พรหมกุล. (2557). *พฤติกรรมในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2557 : ศึกษากรณีจังหวัดขอนแก่น*. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- อิทธิณณัฐ หงส์ชูเวช. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณีประชาชนกรุงเทพมหานครในการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557*. สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสื่อสารการเมือง. วิทยาลัยสื่อสารการเมือง: มหาวิทยาลัยเกริก.
- เอกชาติ แจ่มอัน. (2546). *พฤติกรรมการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี : ศึกษากรณีอำเภอพนสนิม จังหวัดชลบุรี*. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขานโยบายสาธารณะ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.

- เอกชาติ แจ่มอัน. (2546). *พฤติกรรมการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี : ศึกษากรณีอำเภอพนสนธิคม จังหวัดชลบุรี*. รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. สาขานโยบายสาธารณะ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เอนก เหล่าธรรมทัศน์. (2543). *การเมืองของพลเมืองสู่สหสวรรคใหม่*. กรุงเทพมหานคร: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.